

חוק המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח אוריחי, התשס"ג-2002*

1. מטרתו של חוק זה להקים מועצה לאומית למחקר ולפיתוח אוריחי, אשר תיעין לממשלה בגיבוש מדיניות לשם ניצול המאגר המדעי והטכנולוגי האוריחי של מדינת ישראל ולפיתוחו.

מטרה

2. בחקוק זה –

"האקדמיה" – כמשמעותה בחוק האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, התשכ"א-1961;

"חוק מבקר המדינה" – חוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]²;

"חוק המועצה להשכלה גבוהה" – חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958³;

"המועצה להשכלה גבוהה" – כמשמעותה בחוק המועצה להשכלה גבוהה;

"מחקר ופיתוח" – פעילות שיטותית ומקורית המעודדת להוסיף ידע מדעי או טכנולוגי חדש, או לפתח יישום חדש של ידע מדעי או טכנולוגי קיים;

"מחקר ופיתוח אוריחי" – מחקר ופיתוח שהמדינה משתתפת במימוןו במישרין או בעקיפין, שאינו מחקר ופיתוח במערכת הביטחון;

"מערכת הביטחון" – משרד הביטחון ויחידות סמך שלו, צבא הגנה לישראל או מוסד אחר הפועל למטרות ביטחוניות ואשר אוור לဓור חוק זה על ידי שר הביטחון;

"השר" – אחד מהשרים המפורטים להלן:

(1) שר המדע התרבות והספורט או השר שהוא יו"ש ועדת השרים לעניין מדע וטכנולוגיה כפי שקבעה הממשלה;

(2) בגין שרין כאמור – שר אחר שקבעה הממשלה.

గדרות

3. מוקמת בזו המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח אוריחי (להלן – "המועצה").

הקמת המועצה

4. (א) נשיא המדינה ימנה את חברי המועצה על פי המלצת הממשלה; חברי המועצה יהיו אזרחי ישראל ותושביה.

מיןוי המועצה
והרכבה

(ב) המועצה תהיה בת 15 חברים, אשר אינם נושאים בתפקיד ניהול ניהולי פועל בתחום המחקר ופיתוח, וזה הרוכה –

(1) מרען בעל מוניטין וניטין בניהול מערכות מחקר ופיתוח, שאינו עובד המדינה, והוא יהיה יו"ש ראש המועצה;

(2) חבר האקדמיה;

(3) ארבעה מudyנים בעלי ניטין ומוניטין במחקר ופיתוח ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, העוסק במחקר, ובهم חבר אחד לפחות מתחומי מדעי החברה והרומי;

(4) ארבעה מומחים אנשי התעשייה עתירת הייעוד, בעלי ניטין ומוניטין במחקר ובפיתוח תעשייתי או בניהולי;

* התקבל בכנסת ביום י' בכסלו התשס"ג (11 בנובמבר 2002) הצעת החוק ודבריו הסבר פורסמו בהצעות חוק 180, מיום ח' באב התשס"ב (6 ביולי 2002), עמ' 930.

¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 193.

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 92.

³ ס"ח התשנ"ח, עמ' 191.

(5) ארבעה מודענים בעלי ניסיון ומוניטין בתחום המידניות וקבעת סדרי הדריפויות והצרכים של המחקר והפיתוח הדרושים לביצוע תפקידי הממשלה (בחקוק זה – מחקר ופיתוח ממשלתי), לרבות מדענים שהם עובדי מוסדות מחקר ממשלתיים;

(6) כלכלן בעל ניסיון ומוניטין בתחום כלכלת המחקר והפיתוח.

(ג) מדען בעל ניסיון ומוניטין במחקר ופיתוח במערכת הביטחון, שימונה לפי הוראות סעיף קטן (א), ישתחוו בדיוני המועצה כמשקיע, על המשקיף יהולו ההוראות החלות לגבי חבר מועצה לפי חוק זה.

(ד) המלצת הממשלה כאמור בסעיף קטן (א) תינתן לאחר שהשר נועץ באלה והביא את העצתו בפניהם:

(1) לעניין מינוי לפי סעיף קטן (ב)(א), בועדת השירותים לענייני מדע וטכנולוגיה ובൺיא האקדמית;

(2) לעניין מינוי לפי סעיף קטן (ב)(ב), בנשיאות האקדמיה;

(3) לעניין מינוי לפי סעיף קטן (ב)(ג) במועצה להשכלה גבוהה לאחר שהובאה לפניה המלצתו של נשיא האקדמיה;

(4) לעניין מינוי לפי סעיף קטן (ב)(ד) במדען הראשי במשרד התעשייה והמסחר ובחתירות התעשייהניים;

(5) לעניין מינוי לפי סעיף קטן (ב)(ה) בפurooms המדענים הראשיים של משרדיה הממשלה או בגוף אחר הממלא תפקיד דומה ובראשי מוסדות מחקר ממשלתיים;

(6) לעניין מינוי לפי סעיף קטן (ב)(ו), בגין בנק ישראל;

(7) לעניין מינוי לפי סעיף קטן (ג), בראש מינהל פיתוח אמצעי לחימה ותשתיות במשרד הביטחון או בגוף אחר הממלא תפקיד דומה.

(ה) בהרכבת המועצה יינתן ביטוי העולם לייצוגם של בני שני המינים.

(ו) הורעה על מינוי המועצה, על הרכבה ועל כל שינוי בהרכבה תפורסם ברשומות.

5. אלה תפקידי המועצה:

(1) ליעץ לממשלה בנושא תכנון, ארגון והסדרה של המחקר והפיתוח האזרחי ובנושא תקציבים לפיתוח;

(2) להמליץ לממשלה על קווים למדיניות לאומיות כולה, ثنائية ורב ثنائية, בתחום המחקר והפיתוח האזרחי;

(3) להמליץ לממשלה בכל הנוגע לתחומי עדיפות לאומיים בנושא המחקר והפיתוח האזרחי;

(4) להמליץ לממשלה על הקמת תשתיות למחקר ולפיתוח, ועל ביצוע פרויקטים בתחום המדע והטכנולוגיה;

(5) ליעץ לממשלה, וכן לוועדת השירותים לענייני מדע וטכנולוגיה ולפurooms המדענים הראשיים של משרדיה הממשלה או לגופים אחרים הממלאים תפקיד דומה, בנושאים הקשורים למחקר ולפיתוח הממשלתי, לרבות בנושא הקמת מוסדות מחקר ממשלתיים וחזקתם, וכן להמליץ על אמות מידת מקצועיות למינוי המדענים הראשיים במשרדי הממשלה ולמינים ראשי מוסדות מחקר ממשלתיים;

(6) ליעץ לממשלה, לפי בקשתה, בכל נושא אחר הקשור בתחום המחבר והפיתוח.

תקופת כהונתו

6. יוושב ראש המועצה וחבר המועצה ימונו לתקופה של ארבע שנים; נשיא המדינה רשאי, בדרך האמורה בסעיף 4, להאריך את תקופת כהונתם בשנתיים נוספות; חבר מועצה שהסתירה מהוועדה לא יתמנה שוב לחבר המועצה אלא לאחר שחלפו ארבע שנים מיום כהונתו.

פיקוד הכהונה

7. יוושב ראש המועצה או חבר המועצה ייחלו לכהן לפני פניו תום תקופת הכהונה אם נתקיים אחד מכל:

(1) הוא התפטר במסירת כתוב התפטרות לשר;

(2) הוא חドル להיות אזרח ישראלי או תושב ישראל;

(3) הוא גדר משלוש יישובות רצופות של המועצה, ולදעת יוושב ראש המועצה לא הייתה סיבה סבירה להיעדרו;

(4) הוא הורשע בפסק דין סופי בשל עבירה שمفאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש חבר המועצה;

(5) הוא מונה לתפקיד ניהול פעיל בתחום המחבר והפיתוח, ולענין יוושב ראש המועצה – הוא מונה לתפקיד כאמור כאמור או לעובד המדינה.

8. השရ ישעה את יוושב ראש המועצה או את חבר המועצה מכהונתו אם הוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה שמהותה, חומרתה או נסיבותיה מצדיקות את השערתו.

9. השရ רשאי להעביר את יוושב ראש המועצה וחבר מועצה מכהונתו לפני תום תקופת כהונתו אם נבצר ממנו דרך קבוע מלא את תפקידו.

10. קיומם של חברי, סמכויותיהם ותפקידיהם החלטותיהם ופעולותיהם לא ייפגעו מחמת שנחפנה מקומו של חבר בה, או מחמת ליקויו במינויו או בהמשך כהונתו.

11. (א) חבר המועצה יימנע מהשתתפות בדיון או מהעצבה בישיבות המועצה אם הנושא עלול לגורום לו להימצא, במיוחד או בעקבין במצבם בין חברי המועצה לבין חברי המועצה לבין איש שלו או לבן תפקיד אחר שלו; חבר המועצה לא יטפל במסגרת תפקידו במועצה בנושא כאמור גם מחוץ לישיבות המועצה.

(ב) התברר לחבר המועצה כי הנושא שיידון במועצה עלול לגורום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך ליוושב ראש המועצה.

12. (א) המועצה תנגיש לשר ולעדיה לעוני מחקר ופיתוח מודיע וטכנולוגי של הכנסת, אחת לשנה, דין וחשבון על פעולותיה ויפורטו בו גם המלצותיה.

(ב) ועדת השירותים לענייני מדע וטכנולוגיה תקיים דין דין וחשבון השנתי לאחר הגשתו, והממשלה תקיים בו דין מסווגת דיוונית בתקציב המדינה השנתי, ותתייעץ עם המועצה בשאלת התקציבים למחקר ולפיתוח אורי.

13. (א) לשם ביצוע תפקידיה לפי חוק זה רשויות המועצה לאסוף מידע, ולשם כך לדרש מכל גופם מובהק, כמשמעותו בסעיף 9 לחוק מיכון המדינה, שקבע השר, מידע או רשות, בכתב או בעל פה, בעניין הנוגע למחקר ופיתוח אורי שהוא בתחום תפקידו.

(ב) גופם מובהק כאמור בסעיף קטן (א) ימסור למועצה את המידע על פי דרישתה, ואולם אין כאמור בסעיף קטן זה כדי להיות מסירת מידע אשר אין גלגולתו על פי כל דין.

אישוף מידע
ושמרתו סודיות

(ג) השר יקבע בתקנות הוראות בדבר אופן דרישת המידיע והעברתו למועדชา.

(ד) בתקנות לפי סעיף קטן (ג) רשאי השר לקבוע סייגים לעניין מידיע שהוא סוד מסחרי או סוד מקצועי או שהוא בעל ערך כלכלי שפרסומו עלול לפגוע פגיעה ממשית בערכו, ולענין מידע הנוגע לעניינים מסחריים או מקצועיים הקשורים לעסקיו של אדם, שהגלויו עלול לפגוע פגיעה ממשית באינטרס מקצועי, מסחרי או כלכלי.

(ה) מי שמלא תפקוד מכוח חוק זה, לא יגלה ידיעה או תוכן של מסמך שהגינו לידיו מכוח תפקודו, אלא אם כן קיימת חובה על פי דין לגלות את המידע, או שבית המשפט התיר את גילוי המידע.

(ו) המגלה ידיעה או תוכן של מסמך בגיןו לסעיף קטן (ה), דין – מססר נשא.

סדרי עבודה המועצה
14. המועצה תקבע לעצמה את דרכי העבודה ונוהלה, ככל שאלה לא נקבעו בהוראות

הकמת ועדות
15. לשם מילוי תפקידיה ורשויות המועצה להקים ועדות משנה ולהציג להן מסמכיותה; לועדות משנה כאמור רשי יושב ראש המועצה לצרף מומחים, לרבות מרבב עובדי המרינה שישתתפו בדרינוי ועדת המשנה כמשקיפים.

שכר והחזרות
16. (א) חבר המועצה, למעט יוושב ראש המועצה, לא יוכל שכיר בעדר שירותיו במילוי תפקידו במועצה, אך יהיה זכאי לכיסוי הוצאות סבירות שהוציא באשר למילוי תפקידו, על פי כללים שקבעו השר ושר האוצר.

(ב) יוושב ראש המועצה יהיה זכאי לקבל שכיר שקבעו השר ושר האוצר.

מתן שירותים
17. (א) האקדמיה תעניק למועצה את השירותים הנדרשים לצורך פעילותה, ואולם בכל הנוגע לפועלות המועצה, יפעלו אוטם עובדי אקדמיה הנותנים שירותים למועצה, לפי הווואות יוושב ראש המועצה ובפיקוחו.

(ב) האקדמיה תגיש, בכל שנה, במסגרת הצעת התקציב שלה הצעה לתקציב המועצה, בהסכמה יוושב ראש המועצה; התקציב המועצה. יאשר במסגרת התקציב האקדמיה.

שמירת דינים –
18. אין בחוק זה כדי לפגוע בהוראת סעיף 5ו לחוק המועצה להשכלה גבוהה.

ביטח'ו ותקנות
19. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, לאחר התיעוץ עם המועצה ובאישור הוועדה לענייני מחקר ופיתוח מדעי וטכנולוגי של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

סייג לתחוללה
20. הוראות חוק זה לא יחולו על מחקר ופיתוח במערכת הביטחון.

תחילה
21. תחילתו של חוק זה בתום שנה מיום פרסומו.

אריאל שרוזן
שר המדע התרבות והספורט

אברהם בורג
יושב ראש הכנסת

אריאל שרוזן
ראש הממשלה

משה קצב
ראש המדינה